

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az ifj. dr. Nónay György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Török Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése megállapítása és egyéb igények iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságnál 8.M.627/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.179/2007/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.179/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati
eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte, eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. Emellett elmaradt munkabérként túlmunkavégzés, délutáni és vasárnapi műszakpótlék megfizetését igényelte.

A Miskolci Munkaügyi Bíróság 8.M.627/2005/22. számú ítéletével kötelezte az alperest 81.871 forint és annak kamata megfizetésére kártérítés címén, egyebekben a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. augusztus 1-jétől állt az alperes alkalmazásában, határozatlan idejű munkaviszony keretében történt a foglalkoztatása eladó munkakörben, havi 50.000 forintos személyi alapbér, valamint

délutáni és vasárnapi műszakpótlék mellett. Az alperes 2005. februárjában pénztárellenőrzést tartott, majd 2005. február 24-én jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a felperes a pénzkezelési szabályokat több esetben megsértette, ezáltal a jogviszonyát azonnali hatállyal megszünteti. A jegyzőkönyvet a felperes részére megkísérelte átadni, egyidejűleg az üzlet kulcsát a felperestől visszavette.

A munkaügyi bíróság alaposnak találta a felperesnek a túlmunka díjazására, műszakpótlékra, kártérítésre irányuló módosított keresetét, ennek megfelelően az alperest marasztalta. Egyebekben megállapította, hogy a munkáltatónak a munkaviszonyt megszüntető jognyilatkozata elnevezésétől és az abban foglalt szóhasználatától függetlenül alkalmas volt a célzott joghatás kiváltására, így az munkáltatói rendkívüli felmondásként értékelendő. A felperes azzal, hogy a többletként talált összeget magánál tartotta, és arról az alperest nem tájékoztatta, megszegte az általános pénzkezelési szabályokat. Ezért a felperesnek a munkaviszony jogellenes megszüntetése megállapítására irányuló kereseti kérelmét elutasította.

A mindkét peres fél fellebbezése folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.179/2007/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperesi jegyzőkönyv a munkáltató egyoldalú olyan jognyilatkozata volt, ami tartalmazta mind a munkaviszony megszüntetés felperesnek felróható indokolását, mind a jogkövetkezménykénti munkaviszony azonnali hatályú megszüntetést. A rendkívüli felmondás jogintézménye szóhasználatával nélkül ugyan, de tartalmában az Mt. 96. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezmény kiváltására alkalmas volt, az az Mt. 87. § (1) bekezdés c) pontjában nevesített és (2) bekezdés szerinti írásbeli nyilatkozatnak tekintendő. Egyebekben kifejtette, hogy a felperes a többlet keletkezését az alperesnek nem jelentette, a pénztárjelentést nem a valós pénztári adatok alapján készítette el. Önmagában ezen kötelezettségszegések olyan súlyúak, amelyek kimerítik az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában írt hármas törvényi előfeltétel egyidejű fennforgását.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalára irányult, az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. Álláspontja szerint az alperes 2005. február 25-én kelt „jegyzőkönyv” megnevezésű intézkedése, mely a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését tartalmazza, nem felel meg az Mt. 87. § (1) bekezdésében foglalt felmondási módoknak. A munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését ugyanis az Mt. nem ismeri, nem

nevesíti, az ezen a módon történő megszüntetés nem tekinthető rendkívüli felmondásnak. A felülvizsgálati érvelés szerint téves a másodfokú bíróságnak azon okfejtése, hogy az Mt. 87. § (3) bekezdésében írtakat nem lehet úgy értelmezni, hogy az Mt. 87. § (1) bekezdés c) pontjában és a 96. § (1) bekezdés a) pontjában írtakat szó szerint meg nem jelölő intézkedés hiányában a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését kimondó, és az annak alapjául szolgáló munkavállalói vétkes magatartást tartalmazó intézkedés kimeríti a rendkívüli felmondást. Megítélése szerint az Mt. 87. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak olyan kogens rendelkezések, amelyektől eltérni nem lehet. Álláspontja szerint a jogellenesség megállapítására irányuló kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezés megerősítheti azt a munkáltatói gyakorlatot, amely szerint a munkaviszony megszüntetése során a jogszabályban foglalt formai előírásokat nem szükséges betartani. A munkáltatói intézkedés indokai kapcsán a felperes álláspontja szerint az alperes a szabályos felelősséget megalapozó pénzkezelés feltételeit nem teremtette meg, az általa hivatkozott pénztárjelentésekből eltérés, vagy hiány nem állapítható meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes 2005. február 25-én készült „jegyzőkönyv” elnevezésű intézkedése olyan egyoldalú jognyilatkozatot tartalmazott, amely rögzítette a felperes terhére rótt kötelezettségszegést, valamint ennek következményeként az azonnali hatályú munkaviszony megszüntetést.

Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a munkáltatónak a munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatát, elnevezésétől függetlenül, az abban foglaltak alapján kellett vizsgálni és értékelni, hogy az kimerítette-e a rendkívüli felmondás együttes feltételeit (Mt. 96. §).

Az Mt. 87. §-ának (1) és (3) bekezdése azt rögzíti, hogy a munkaviszony megszüntetésének milyen esetei vannak, illetve, hogy a megállapodást vagy jognyilatkozatot írásba kell foglalni, az Mt. 87. § (1) bekezdésben foglalt kifejezések használata azonban nem szerepel kötelező jellegű előírásként.

A jogerős ítélet így jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a munkáltató intézkedése magában foglalta azon törvényi

előírásokat, amelyek szükségesek a jogviszony megszüntetéséhez. Egyértelműen kifejtette a felperes terhére rótt magatartásokat, illetve a munkaviszony felszámolásának szándékát a munkáltató részéről.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésnek. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes nem jelezte munkáltatójának a pénztárban jelentkező többletet, a pénztárjelentés nem a valós adatokat rögzítve készült el. Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy az alperes a szabályos pénzkezelés feltételeit nem teremtette meg, mivel a felperes által sem vitatottan tisztában volt azzal, hogy amennyiben többlet keletkezik a pénztárban, azt munkáltatója felé jeleznie kell. Ennek ellenére nem így járt el, saját felróható magatartása pedig nem alkalmas felelőssége kimentésére, így a munkáltatói intézkedés jogellenessége nem volt megállapítható.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az ügyben irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. október 29.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő